

KÖNYVTÁR

MHB 1836

HÍRADÓ

könyvtári

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR DOLGOZÓINAK TÁJÉKOZTATÓJA

XXXIII. ÉVFOLYAM

4. SZÁM

1989. ÁPRILIS

Szerkesztőbizottság

Tverdota Miklósné *elnök*
Katsányi Sándor *felelős szerkesztő*
Aknay Tibor, Bardócz Antalné
Csona Mihályné, Havas Katalin
Márffy István, Varró Istvánné
Weisz Sándorné

Felelős kiadó: Kiss Jenő főigazgató

Megjelenik havonta

Ára: 2.50 Ft
Előfizetési díj egy évre: 30.- Ft
Készült a FSZEK sokszorosítójában
Táskaszám
89/124
Eng. szám: III/JHB/30/1981
ISSN 0139-1917

DIENES LÁSZLÓ: BEKÜSZÖNTŐ

Kolozsvár, 1926.

Problematicus lett körülöttünk az egész világ. Problematicus életünk gazdasági alapja, az egyszerű kenyérkereset, amelynek elvesztettük szilárd bázisát, problematikusak társaséletünk alapformái, amelyek megrázkódtak, sok helyen megnyíltak alattunk, problematikusak szellemiségünk kiélésmódjai, amelyek vagy kiapadtak vagy idegen vágányra terelődtek. Problematicus a tudomány, amely saját maga alatt vágja szigorú önkritikájának baltájával a megtámadhatatlannak látszott alapot, problematikus a művészet, mely csak keresést tud felmutatni, de elért eredményt nem, problematikus a vallás ...

Nyúljunk bármihez, a legkisebbhez vagy a legnagyobbhoz, problémává válik kezünkben minden.

* * *

Annak, aki egy alkotó jövő eljövételét akarja, két irányban kell dolgoznia: egyrészt igyekeznie kell kiválogatnia a múlt eredményeiből azokat az elemeket, amelyek a jövő épületének építőköveiül felhasználhatók, másrészt pedig hozzászoktatni saját magát és kortársait az új szintézis szükségességének gondolatához, s ami ezzel együtt jár, felébreszteni az ehhez szükséges pozitív alkotó lelki képességeket.

A jelen füzetrel útjára induló szemle ehhez a munkához akar hozzájárulni erejéhez képest. Fő rendeltetésének azt tekinti,

hogy a maga szerény lehetőségei között ráébressze az embereket azokra a nagy problémákra, amelyek megoldása nélkül nyugodt épülő jövő el nem jöhet.

* * *

E szemle hasábjain nem ritkán különböző felfogások megnyilatkozását, sőt egymással ellentétes világnézetek ismertetését fogja találni az olvasó, és bizonyára fel fog hangozni a kritika, hogy a szemle nem hirdet egységes világfelfogást...

Tartalmában kiegyenlített, egységes világnézete csak annak lehet ma, aki a tények bizonyos része előtt szándékosan behunyja szeméit. Az ilyen egyoldalúsága miatt egységes világnézetből mi nem akarunk. A világnézeti egység azért mégsem fog hiányozni a szemléből. De ez az egység nem külső lesz, hanem belső. Nem arra törekszünk, hogy bizonyos tételeket addig ismételjünk olvasóink előtt, míg elfogadják. Senkire se akarunk régi dogmák helyére újakat ráerőszakolni. Szándékunk szerényebb, de egyúttal hasznosabb is: az olvasó elé akarjuk tárnunk közhírhető, egyszerű szavakkal azt a materalitást, amelyből önmaga belső világnézeti egységének felépítésén dolgozhatnak.

/Szemlvényeink a Dienes László által szerkesztett K o r u n k-ból valók./

IFLA-SZEMINÁRIUM KESZTHELYEN

Konferencia-pályafutásom során azt tapasztaltam, hogy szociálpszichológiai szempontból kétféle konferencia van. Az egyiket azért rendezik, hogy eltérő nézeteket képviselők kapjanak alkalmat arra, hogy nézeteiket nyilvánosan hirdessék, azokat megvédjék, illetve mások nézeteivel vitatkozzanak. A másikon - és ez a gyakoribb - egymással mindenben, vagy csaknem mindenben egyetértő emberek gyűlnek össze azért, hogy demonstrálják álláspontjaik hasonlóságát. Ezeknek a konferenciáknak a célja nem más, mint egymás megerősítése, kölcsönös biztosítása arról, "én is hasonlóképpen gondolom, mint te".

A keszthelyi IFLA szeminárium is az utóbbi kategóriába tartozott, noha a szeminárium egyik célja általában az, hogy a belső vitákat szakmai körben vívják meg, annak érdekében, hogy nagyobb, reprezentatív rendezvényeken a "szakma" egységesen tudjon fellépni. De hát miről vitatkozna két tudat könyvtáros, ha néhány napra összegyűlik? Mondhatja-e valaki, hogy a könyvtár nem egyike a legfontosabb intézményeknek, amelyet a fenntartó nem becsül meg eléggé? Mondhatja-e valaki, hogy úgy finanszírozzák, ahogy szeretné? Lehet-e vita azon, hogy alkalmazkodni kell a használók változó igényeihez, a változó társadalmi viszonyokhoz? Lehet-e vita afőlről, hogy mindezt a lehető leghatékonyabban, minél magasabb szakmai és technikai színvonalon kell művelni? A könyvtárosság, mint az ősi mesterségek egyike olyannyira hasonló funkciókat lát el és olyannyira hasonló gondjai vannak, hogy akár egy feltámasztott alexandriai kolléga is be tudott volna kapcsolódni a szeminárium "vitáiba". Itt is beigazolódott persze az a megfigyelés, hogy az ördög mindig a részletekben rejtőzik el, így - hasonlóan a nemzetközi békekonferenciákhoz - minél közelebb jártunk a konkrétumokhoz, annál inkább éreztük, hogy azért van mit mondanunk egymásnak.

A szeminárium tulajdonképpeni témája az IFLA /International Federation of Library Associations and Institutions/ közművelődési könyvtárak számára kidolgozott irányelveinek vitája volt. Az "irányelvek" magyar fordítását 1987 óta bárki elolvashatja - érdemes, sőt nélkülözhetetlen annak számára, aki a könyvtári bér munkás szerepen tülemelkedve tudatosan befolyásolni kívánja intézménye tevékenységét. A nemzetközi könyvtárosszervezet több szekcióra bomlik, és ha hinni lehet a nemzetközi munkában részt vevő magyar képviselőknek, akkor a Közművelődési Szekció a legaktívabb. Példa rá éppen az "irányelvek", amelynek a kidolgozásában magyar szakember /Papp István/ is szerepet vállalt.

Az IFLA Közművelődési Könyvtári Szekciójának vezetősége évente kétszer találkozik: egyszer a közgyűlések alkalmával, egyszer pedig általában a vezetőség egyik tag-

jának hazájában. Így adott most Magyarország otthont a soros munkamegbeszélésnek, s Keszthely a hozzá kapcsolódó nemzetközi szemináriumnak; a szekció állandó bizottságának magyar tagja most éppen a FSZEK főigazgatója, Kiss Jenő. Külföldi vendégeink gyakorló könyvtárosok voltak, köztük olyan "szakirodalmi" hírességek, mint Max Broome, vagy a vezető IFLA tisztségviselő Margarete Törgren. A magyar résztvevők közül csak azoknak a nevét említem, akik előadást tartottak: Balázs Béla /Zalaegerszeg/, Bobok Beáta /Bp./, Deák Sándor /Bp./, Fogarassy Miklós /Bp./, Halász Béla /Veszprém/, Nagy Attila /Bp./, Skaliczky Judit /Bp./ és Báthory János /Bp./.

A külföldi vendégek előtt legnagyobb sikert Nagy Attila és Deák Sándor előadásai aratták; Deák Sándor előadása már ismert a magyar könyvtárosok számára a MKE vándorgyűléséről. Tartok tőle, hogy sikerének egyik oka, hogy a szavak - a könyvtáros szakma minden internacionalizmusa ellenére - a szótári megfelelésen túl mást és mást jelenthetnek. Példa erre az, hogy nyugati vendégeink is éppúgy panaszkodtak a fenntartási gondokra, mint mi. Náluk a költségvetés megszorítása azt jelenti, hogy a süteményre ezentúl vékonyabb tejszínhabot kenhetnek, nálunk pedig azt, hogy a zsíroskenyérről hiányozni fog a zsír. Én a magam részéről Arthur Jones előadását teszem az első helyre, aki a "hogyan vonuljunk vissza" mottó helyett "hogyan próbáljunk meg mindennek ellenére pénzt szerezni" mottóval általunk is megszívlelhető praktikus tanácsokat adott, hogy az új könyvtári ideológiához hogyan lehet pénzt összegereblyézni.

Mint minden konferencián, itt is kiemelkedő szakmai jelentősége volt a szüneteknek és a fehér asztal melletti rendezvényeknek. Így több magyar előadás is érintette, hogy az intézményrendszerre milyen hatással van az a közép-európai kísérlet, amelynek során a keleti tervgazdaság hátrányait egyesítik a nyugati piacgazdaság hátrányaival. Angol kollégáink ezt akkor értették meg igazán, amikor elmondtuk, országunk egyik első embere angliai hivatalos látogatásáról hazatérve Margaret Thatcher a század legnagyobb politikusai közé sorolta, sőt példaképeként jelölte meg. /Tudvalévő, hogy a hölgy sok habot lekanalazott a fentebb említett süteményről./

Mielőtt még Híradónk "független oldalán" pazarlással vádolnának meg bennünket a kibontakozó demokrácia önkéntesei, sietek megjegyezni, hogy a magyar résztvevők szálásán és utazásán kívül minden kiadás a résztvevők, illetve az IFLA költségére ment.

Báthory János

HELYI TÁRSADALOM ÉS KÖNYVTÁR

Az itt következő tanulmány szövege először az IFLA Közművelődési Könyvtári Szekciója állandó bizottságának magyarországi /Keszthelyen tartott/ szemináriumán hangzott el március 1-én. Tartalmának aktualitása és konkrét példái: több Szabó Ervin könyvtár sajátos szempontból történeti bemutatása miatt ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe. Nagy Attila tanulmányát a Könyvtáros is közölni fogja, ezért a Híradó - a Könyvtáros szerkesztőjével egyetértésben - elsősorban a konkrét esettelírások közzlésére szorítkozik; a könyvtárszociológiai vizsgálatok eredményeinek átfogóbb bemutatása a Könyvtárosban lesz olvasható.

A szerkesztőbizottság örülne, ha Nagy Attila megállapításai reflexiókat váltanának ki kollégáinkból, s azokat megírnák a Híradó részére. - Szerkesztő.

Vitathatatlanul fontos és rendkívül jól időzített volt az IFLA irányelveinek megjelentetése magyar nyelven 1987-ben, hiszen jól idézhető célokat, követelményeket, érveket ad a könyvtárosok kezébe a fenntartókkal szembeni küzdelmeikhez, illetve a könyvtárosképzést megújítani akarók számára. Amint e dokumentumban többek között olvasható, a közművelődési könyvtár feladata: "Közhasznú, közéleti információk nyújtása a központi és helyi kormányzati szervek, valamint más szervezetek megbízásából; segítség a lakosságnak az ezekkel a testületekkel kapcsolatos ügyek intézésében; információ a helyi klubokról és társaságokról..." Továbbá: "Vállaljon kezdeményező szerepet a helyi tevékenységek élénkítésében és összehangolásában". A könyvtárosnak pedig szüksége van: "... az emberekkel való kapcsolat megteremtésére, igényeik tiszteletben tartására és bizalmuk felébresztésére..." Továbbá: "... a könyvtáros csak akkor lehet sikeres, ha jó szemmel, érzékkel és képzelőerővel előre látja a közösség igényeit..."

A fenti mondatokat akár két évtizeddel korábban is teljes egyetértéssel olvasták volna könyvtárosok és a helyi hatalom képviselői, de mára (1988-89-re) - a társadalmi környezet jelentős mértékű változása nyomán - "felizzott" a fenti citátumok aktualitása.

A diktatórikus, tervutasításos, felülről vezérelt társadalmi berendezés építményén már korábban is láthatóvá váltak a kisebb-nagyobb repedések, de az elmúlt hónapok "tektonikus rengései" nyilvánvalóvá tették a pusztán szépészeti jellegű beavatkozások értelmetlenségét. Helyi és országos szervezetek, pre-pártok, egyesületek tömege alakult, illetve ébredt fel negyven é-

ves tetszhalálból, s ezzel közvetlen összefüggésben ugrásszerűen megnőtt az újságok, a folyóiratok és a könyvkiadók száma is. (1988-ban 78 új intézmény adott ki 3-nál több könyvet). A monolitikus hatalom felbomlásában van és egy tagolt, pluralista, demokratikus társadalom körvonalai kezdenek felsejleni, ahol már nem csupán elvileg érdemes szólni a szolgáltatások használóközpontúságáról, a közéleti információk, a helyi szervezetek, a közösségi igények ismerete, illetve a hatékony interakció (könyvtáros-használó) fontosságáról.

Ha - remények és szorongások között - jól érzékeljük helyzetünk változását, akkor végre az oly sokat hangoztatott elvek meddő ismételtetését lassanként a demokrácia megteremtését célzó tettek és történések sora váltja fel.

* * *

A könyvtár és a helyi társadalom kapcsolatáról szerettünk volna néhány fontos és konkrét információt beszerezni, amikor 4 fővárosi és 4 vidéki nagy közművelődési könyvtárban "pillanatfelvételeket" készítettünk. Interjúkészítőnk bevallottan kutatási, terepfelderítő munkájához kérve segítséget, az adott könyvtár helyismereti gyűjteménye, a település (kisváros, fővárosi kerület) társadalmi szerkezete, összetétele, kulturális gondjai és az újabban megjelent alternatív szervezetek alapvető dokumentumai, illetve ezek helyi csoportjai felől tudakozódott.

A válaszok és tapasztalatok részletes, táblázatszerű bemutatását megkerülve, inkább csak a jellemzőnek ítélt, kiragadott példák felvillantását vállalva, mindenekelőtt ki kell emelnünk, hogy a felkeresett 8 helyszín közül egyetlen könyvtárban (Gödöllő, Városi Könyvtár) kapott minden tekintetben szakszerű, jól dokumentált választ az ismeretlen, de bevallottan értelmiségi érdeklődő.

A könyvtárosok segítőkészsége mindenhol dicséretesen megnyilvánult, de érdemi információt többnyire csak a helytörténettel kapcsolatban tudtak szolgáltatni. Az alternatív szervezetekre vonatkozó kérdés enyhe riadalmat és kifejezett tanácsstalanságot váltott ki 6 esetben.

Hadd idézzünk néhány mondatot a pozitív példa eredeti jegyzőkönyvéből: "A könyvtáros fiatalember rendkívül udvarias és szolgálatkész volt, (Gödöllőn 1988. nov. 25-én járt interjúkészítőnk. N.A.) kéretlenül azonnal érdeklődött kívánságomról (a könyvtári ügyeletes asztala a bejáratnál szemben van), bevezetett az olvasóba, leültetett, pontosította érdeklődésem területét és elment az általa kiválasztott könyvekért.

A könyvtár rendelkezik egy "közügyi tájékoztató" részleggel, amely tudatosan a helyi lakosság "kiszolgálásáért létesült (telefonkönyvek, menetrend, műsorfüzetek, jogi tanácsadás, adózási eligazító, a Városi Tanács testületi anyagai, helyi tanács-tagok névsora, valamint a képviselők, funkcionáriusok fogadóórái, üzemek, oktatási intézmények listái, utazási irodák ajánlatai stb.).

A Könyvtár és a Művelődési Központ együttes kiadásában jelenik meg a "Gödöllői Mindenés" c. havi folyóirat, amely a város tényleges, aktuális társadalmi, kulturális és politikai kérdéseit tárgyalja. Vitafórum, tájékoztató. A "Gödöllői Mindenés" minden számában van a könyvtárról, a könyvtár szolgáltatásairól híradás. - Ez a lap imponálóan sokoldalú, érdekes, kitűnően szerkesztett. Témái közül néhány: városrendezési terv ismertetése és nyílt vitája, a helytörténeti gyűjtemény hírei és a lakosság bevonása a gyűjteménygyarapításba, aktuális interjúk, társadalmi akciók, hirdetések, könyvismeretetés, rövid karcolatok, versek, elmélkedések stb. Ismerteti a Magyar Demokrata Fórum alapítólevelét, alapszabályzatát, hírt ad a helyi megalakulásról. Közli a FIDESZ szóvivőinek állásfoglalását teljes terjedelmében, továbbá a Bethlen Gábor Alapítvány nyilatkozatát stb. Szociológiai és történeti interjúkat is közöl."

Az udvarias, segítőkész, szakképzett értelmiségi f e r f i könyvtáros teljesítményét nem kisebbítjük, csupán az összképet pontosbítjuk, amikor a könyvtár vezetőjének közéleti érzékenységére és Gödöllő sajátos helyzetére utalunk.

A véletlenül másodikként felkeresett N.-ben szinte mindennek az ellenkezőjét tapasztaltuk, a könyvtár csak az első témában tudta kiszolgálni az érdeklődőt.

A fővárosban felkeresett négy könyvtárban (a FSZEK könyvtáraiban 1989. január utolsó napjaiban járt interjúkészítünk, N.A.) kissé kiegyenlítettebb, de a negatív pólus-hoz közelebb lévő helyzetet találtunk.

Ismét csak néhány kiragadott mondat a budapesti jegyzőkönyvekből: "Az országos, alternatív szervezetekre vonatkozó információkat az olvasók csak a Reform c. lapból és a napilapokból szerezhetik meg, mivel a Hitel és a Kapu, valamint a Liget c. önálló független lapokat a könyvtár megrendelte, de eddig egyetlen példányt sem hozott a posta. Az olvasók keresik ezeket a lapokat. Tudomásunk szerint a közelmúltban megalakult az MDF kerületi csoportja, de ettől a csoporttól tájékoztatást n e m k a p t a k, s n e m k é r t é k, hogy a könyvtár informálja erről a lakosságot. Így azt sem tudja megmondani, hogy mikor és hol alakult meg a csoport. Más helyi csoport megalakulásáról nem tudnak." /.... ker. főkönyvtár/.

"Alternatív szervezetek helyi csoportjainak megalakulásáról egyáltalán nem tudnak, sem a könyvtárba nem érkezett ilyen információ, sem személyes információknak nincsenek birtokában. A már fentebb említett lapokat megrendelik, amint lesz erre pénzük, ezeket keresik az olvasók, főleg a Reform-ot." /.... ker. könyvtár/.

"A szolgálatban lévő könyvtárosok egyike sem tud felvilágosítást adni alternatív csoportok helyi megalakulásáról, nincs ilyen információjuk. Kérdésemre zavarba jön, és elnézést kérve, a raktárba megy, hogy anyagot keressen a helyi és helytörténeti anyagból. Visszatérve két könyvet hoz, amelyek hivatalos kiadók munkái. Önálló gyűjtésű anyaguk nincsen, sem helytörténet, sem társadalmi rétegződés vonatkozásában. A két könyv régi és nemcsak az érintett kerületekről szól."

"A független lapokat (Hitel, Kapu, Liget) nem rendelték meg, még a Reformot sem. Az olvasók ezt nem keresik, hozzájuk főleg idősek és iskolások járnak, akik könyveket kölcsönöznek. Eddig nem érdeklődtek a könyvtárban sem az alternatív szervezetek, sem a független lapok iránt. Tudja, hogy vannak ilyenek, de ő még nem olvasta egyiket sem, nem tudja milyen cikkek jelentek meg ezekben a lapokban". /.... ker. főkönyvtár/.

A "Leltár" című kiadványról, amely pontos információkat tartalmaz az 1988 november végéig megalakult alternatív szervezetekről, egyetlen helyen tudnak, /..... ker. főkönyvtár/, de ott is csak "hallottak róla". (Egyébként a helyismereti gyűjtemény is itt volt a legjobb.) Pedig egy ilyen kiadványt talán egy információs területen érdekelt intézmény (pl. könyvtár) is összeállíthatna.

A kérdések megkerülhetetlenek. Hogyan lehet a közművelődés államosított könyvtárait mielőbb visszavenni "társadalmi tulajdonba", hogy végre az absztrakt állami érdekek mellett mielőbb és minél hatékonyabban szolgálhassák az adófizető állampolgárok érdekeit, igényeit is? Hogyan lehet a gyakran raktárosi szinten dolgozó könyvtárosokat, ha nem alkotó, de legalább közvetítő, magatartás- és vélekedésmintákat tovább sugárzó értelmiségiekké animálni? Miként kellene a jelenlegi, sok tekintetben szorongató helyzetet éppen a könyvtár és a könyvtáros tekintélyét, fontosságát, keresettségét növelő módon felhasználni? Esetleg pontosan úgy, ahogy Gödöllőn és még bizonyára sok helyen ország-szerte teszik kedves kollégáink?

Nagy Attila
a Könyvtártudományi és Módszertani
Központ osztályvezetője

MIÉRT VAGYUNK MOSTOHÁK?

Kedves Attila!

Annyira szívemből szóltál, hogy inkább levelet írok, mint valami cikk-félét.

Egyszer a tatai táborban, ahol évről-évre együtt képezik tovább Budapest könyvtársait és népművelőit, egy felettébb csinos népművelő leányzó megkérdezte semmivel sem kevésbé szemrevaló kolléganőjétől. "Mondd, a könyvtárosok miért néznek ki úgy, mint Iluska mostohája?" Mondanom sem kell, hogy szíven ütött a kérdés. Azóta is keresem rá a választ. Ma már az is felmerül bennem, hogy talán belül is savanyú banyák lehetünk, hiszen annyira nem jellemző ránk a megújulási szándék. Görgetjük megkövesedett rögeszméinket, könyvtárosdit játszunk, de felkapjuk a fejünket, ha szokott mechanizmusainkat valami megzavarja. Az olvasókat persze szeretjük, de csak akkor, ha olajozottan működnek, és csak abból válogatnak és kérnek, ami van. Ezen belül remekül kiszolgáljuk őket. "Mostoha" sorsomban arra is rájöttem, hogy miért vagyunk ilyenek. Mert megengedhetjük magunknak. A kihívó, feltételeket szabó, jogosan követelő társadalmi tulajdonos ugyanis még nem zörgeti kapuinkat. Mi több: fenntartóink és főnökeink sem. Ez utóbbit abból gondolom, hogy ellenkező esetben az ő megbízottjaik keresték volna fel a könyvtárakat és nem a tiéid. Látván a sivatagi semmit, azonnal intézkedtek volna, hogy az olyannyira fontos új dokumentumok elkerüljenek hozzánk. Tiltakozhattunk volna együtt és súllyal a Postánál, hogy ne tegyenek különbséget előfizető és előfizető, dokumentum és dokumentum között. A Liget és a Reform ugyanis rendszeresen érkezik, a Hitel, a Kapu, az Országgyűlési tudósítások előfizetésünk ellenére sem. De tételezzük fel, hogy ezek kezdeti nehézségek csupán, akkor viszont sürgős pénzügyi módosításokra lett volna szükségünk, nevezetesen arra, hogy számla nélkül is vásárolhassunk lapokat, könyveket. A Társadalmi Szemle különszámát ajándékba kaptuk, de a Kapu mellékletét, a Lel-tár-t sem volt könnyű beszerezni, és valamennyi megrendelt lapot saját pénzünkből vesszük meg. A TDDSZ Közleményeit a tagok "beszolgáltatják" a közösbe. Amikor mindezt begyűjtöttük, újfent "mostohán" kell bánnunk olvasóinkkal, mert annak ellenére, hogy még valóban nem túl népes és nem túl követelőző az új kiadványok olvasóinak tábora, mindig van egy valaki, aki sajátosan értelmezi a társadalmi tulajdont. Ki kell tehát írunk, hogy "ezeket és ezeket a lapokat szíveskedjék a könyvtáros-tól kérni" - és nehéz megmagyarázni, hogy nem olvasóink tudatát féltjük a hirtelen jött szabad levegőtől, hanem nehezen megszerzett kincseinket a gyűjtőgetőktől.

Hidd el Attila, ha nagyobb lenne a társadalmi kihívás, nem lettek volna ennyire szomorúak budapesti tapasztalataid. /Elgon-

dolni is rossz, hogy mi lett volna, ha Gödöllő nem kerül be a mintába.../ Századszor mondom és írom: nem ismernek bennünket az emberek. Hadd mondjam el egy friss élményemet. Az egyik olvasónktól megtudtam, hogy mikor és hol lesz az MDF kerületi alakuló ülése, utolsóként az országban, közvetlenül az országos értekezlet előtt. Elmentem, mert érdekelt. /Fordított esetről nem tudok, hogy valahol is valamelyik szervezet kereste volna fel a könyvtárat, de ennek oka periférikus helyzetem lehet./

A végtelenül izgalmas vasárnap délelőtt már a délutánba hajlott, amikor még mindig nem tudta senki, hogy legközelebb hol és milyen körülmények között találkozhatnak újra. A világ legtermészetesebb dolgának tartottam, hogy felajánljam a könyvtárat, mint "közösségi színteret". A jelenlévő, döntően értelmiségi összetételű 120 fős társaságból (egyetlen olvasónkon kívül) senki sem tudta, hogy hol van a kerületi főkönyvtár. Többször megkérdezték, hogy MDF tag vagyok-e? és amikor megmondtam, hogy nem, nem értették, hogy

miért mondom, amit mondok. A második meglepetés akkor érte vendégeimet, amikor első alkalommal vagy hetvenen eljöttek hozzánk. Azt még elképzelték, hogy itt könyvek lesznek, de a folyóiratokon, újságokon, lemezeken, számítógépen, videón, TV-n őszintén csodálkoztak. Azóta hetente járnak hozzánk és ha van MDF kiadvány, elhozzák. A harmadik meglepetés az volt, hogy a kerület szinte valamennyi jellemző statisztikai adatát szolgáltatni tudtuk, és hogy bárki elolvashatja nálunk a tanácsulések anyagait. Azt azért őszintén be kell vallanom Neked, hogy ez utóbbi dokumentumokat ők használták először, Ők sem kérték, kapták.

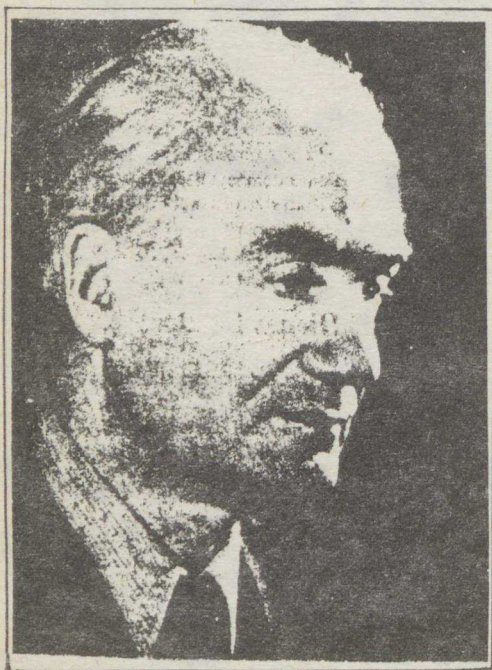
Na látod, ezen kellene valamiképpen változtatnunk, hiszen így fel sem fogható, hogy mire vagyunk mi ilyen szerények? Miért nem

méltatjuk arra a nagyközönséget /nagy közönséget/, hogy magunkat megismertessük velük? Hiszen, ha működne valamiféle korrekt reklám, a többiek, az aluszékonyabbak is felrázódnának, mert megindulna a kérők, olvasni vágyók ostroma. Megszületne a kihívás. Néha már arra gongolok, hogy a Szomszédok Böhm urát, vagy Kárpátit a Szabó családból kellene megkérni, hogy mondjanak már néhány jó szót a könyvtárakról, nekik talán elhinnék, hogy létezőnk. Mi pedig, Te is, én is, és a többiek dolgozzunk azon folyamatosan, hogy egy tanítványunk se legyen Iluska mostohája, és akkor a "sötétség országa kiderül végképpen".

Őszinte baráti szeretettel
Havas Katalin
a Ferencvárosból

DIENES LÁSZLÓ

/1889-1953/

"Mit mond a ma fiatal könyvtárosának Dienes László?" Ez volt a mottója annak a centenáris emlékülésnek, melyet március 22-én tartott a Központi Könyvtárban intézményünk, együtt az MKE Társadalomtudományi Szekciójával és Könyvtártörténeti Bizottságával.

Mit is mond tehát ma Dienes László, aki a magyar könyvtártörténet két exponált időszakában, 1918-1919-ben és 1946-1952 között töltött be vezető szerepet? K i s s J e n ő főigazgató megnyitójában könyvtári múlt-

tunk felelős újragondolásának nehéz, de elkerülhetetlen feladatáról beszélt. Három előadó követte őt, Dienes könyvtárosi életművének egy-egy metszetét elemelve. T ó t h R ó b e r t azt a szervezőmunkát mutatta be, mellyel Dienes 1919-ben létrehozta - több kisebb-nagyobb szakkönyvtár és irattár összevonása révén - a Magyar Közgazdasági Könyvtár és Archívum új intézményét, mely "a tudományos szakkönyvtárak centralizációjának egyetlen - a gyakorlatban is realizálódott - eredménye volt a Tanácsköztársaság idején." Valóban, az ellátás, a szolgáltatások centralizálása máig aktuális kérdése könyvtárügyünknek; érdemes lenne Tóth Róbert információgazdag előadását továbbgondolnunk: milyen következményekkel járt az utókorra nézve a szükséges centralizálás elmulasztása? És milyen következményekkel az érdekeltekkel szemben kikényszerített centralizálás? Tudjuk, hogy Dienes a radikális centralizálás híve volt: a könyvtárak számára "le kell foglalni minden kerületben a legalkalmasabb épületet és berendezéseket, valamint le kell foglalni az eddig fennálló népkönyvtárak, egyesületek, klubok, kaszinók stb. használható könyvtárait, föl kell kutatni a kiadók, könyvkereskedők rejtett készleteit" - írta a Kommunista Könyvtárpolitika c. cikkében.

H u l l á n Z s u z s a előadásában Dienes Lászlót mint a közművelődési könyvtárak szervezőjét és ideológiáját mutatta be, kiemelve munkásságának időszerűségét. "A közművelődési könyvtár jellegénél fogva politikailag független legyen" - idézi Dienesnek, mint Szabó Ervin tanítványának hitvallását - "nem szabad, hogy bármely osztály ill. réteg privilégiumai érvényesüljenek mű-

ködésekor." Érdemes lett volna az idézett hitvallást az 50-es évekbe hajló Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár politikájával is egybevetni. Nem kevésbé aktuális az a paradoxon, hogy "a könyvtár egyetlen olvasóról sem mondhat le, az olvasó igénye minőségétől függetlenül a könyvtár számára közügy, kielégítése társadalmi kötelesség" - másfelől viszont a közpénzek támogatását kevésbé élvezték - javasolja Dienes - a sekély, ízlésferdítő, "semmi, csak betű" munkák.

Az ünnepi megemlékezés harmadik előadója, B e n c s i k n é K u c s k a Z s u z s a Dienes László sokoldalú munkásságából a gyerekek könyvtári ellátásának kérdéseire koncentrált. Dienes egyfelől szabad, függet-

len mozgási területet követelt a gyerekeknek, másfelől a könyvek kiválasztásában nélkülözhetetlennek tartotta a könyvtáros szerepét - máig szóló kettősséget fogalmazva meg ezzel 70 évvel ezelőtt. Nem kevésbé aktuális, amit a gyermek- és a felnőttkönyvtár szoros egymás mellé rendeltségéről írt és vallott vizsgatérő következetességgel: "A gyermek szokjon hozzá a gondolathoz, hogy van egy olyan hely, ahová ő is jár, meg a felnőttek is járnak, ha egy másik kapun is mennek be..." /1919-ből./ És: "ne legyenek lehetőleg elkülönített gyermekkönyvtárak, hanem a felnőttek könyvtárának egy osztályát képezzék." /1951-ből./

KS

Dienes László gondolataiból

A k ö n y v t á r o s i d e g r e n d - s z e r e

A jó könyvtáros feladata nem az, hogy a könyveket kivegye-betegye és a polcon rendben tartsa, hanem sokkal több és szebb ennél: hogy eljuttassa azt a könyvet az olvasóhoz, amelyre annak éppen az adott időben szüksége van. Súlyos felelősséget jelent ez. Minden munka igen kényes és érzékeny, amelyet emberi értelmekkel, emberi lelkekkel végzünk. Itt azonban nem egy, hanem két emberi lélekről van miden egyes esetben szó: az íróéről és az olvasóéről. A könyvtáros legfőbb képessége tehát, amit egyéniségében kell már magával hozni: a pszichológiai tapintat. Kedves, közvetlen modora, megnyerő külseje és egészséges idegrendszere hozzátartozik azokhoz a követelményekhez, amelyeket az új társadalom a könyvtárossal szemben felállít. /1919./

"L á s s a e l a k ö n y v t á r a z e g é s z c s a l á d o t "

Kétfajta könyvtárra van szüksége a proletáriátusnak. Egyik fajta az, amelyben minden proletár megtalálja azokat a könyveket, melyeket általános művelődése és irodalmi műélvezete céljából olvasni akar. Ilyen könyvtár sok legyen, legyen minden kerületben egy-kettőleg-alább, hogy közel essék mindenki lakásához. Az ilyen könyvtárban legyen szép, tágas, levegős, világos olvasóterem, ahol a proletár meg-

találja az összes napilapokat, az összes folyóiratokat, melyek érdeklik, másik terem, ahol kényelmes ülőhelyeken, csendben, a házi bajoktól, gyermekzsivalytól távol nekiülhet egy-egy jó ismeretterjesztő munka vagy szép regény olvasásának... ahol gyorsan, kényelmesen megkapja kölcsön otthoni olvasásra azt a könyvet, amelyet kiválasztott. Legyen benne mindez gyermekei számára is, lássa el a könyvtár az egész családot könyvvel, nem feledkezve meg képeskönyvről sem az egész kicsinyek számára. /1919./

G y e r e k e k a k ö n y v t á r - b a n : k i s z o l g á l n i v a g y n e v e l n i ?

Legyen egy olyan helye a gyerekeknek, ahol pedagógiától függetlenül, szabad mozgási területen olvashat és tanulhat... Azonban a gyereket nem kell teljesen magára hagyni abban, hogy függetlenül válasszon ki könyvet. Lehet odatenni másvalakit, aki a könyvek kiválasztásában segít, s ez a könyvtáros. Igenis a könyvtárosnak lehet alkalma, van is, de kell is magának alkalmat szereznie, hogy a gyermeket már legkisebb korától kezdve a könyv kiválasztásában segítse. El kell érni, hogy a gyermek hozzászokjon ahhoz a gondolathoz, hogy van könyvtár, azaz van egy olyan hely, ahová ő is jár, meg a felnőttek is járnak, ha egy másik kapun is mennek be. /1919./

Bencsikné Kucska Zsuzsa válogatása alapján

Mennyi a haszon és mennyi a kár?

Hogy a kultúra árú, azt az utóbbi évek - sajnos - fényesen bizonyítják. Könyvtárunk fenntartási költségei is egyre súlyosabbak, ezért minden lehetőséget meg kell ragadni, amely plusz jövedelmet jelent. E megfontolás alapján az intézetvezetőség évente néhányszor kiadja a központi könyvtárpépület valamelyik termét a filmgyárnak vagy a televízióknak.

Így történt ez 1989 márciusában is. A filmgyár megállapodott az intézetvezetőséggel, hogy 1989. március 6-án forgatás lesz a Budapest-gyűjtemény és a szociológiai dokumentációs osztály közös olvasótermében. Ezen a napon tehát az olvasók nem használhatják ezt a termet, illetve az itteni kézikönyvtárakat. A Gazdasági Főosztály közölte az időpontot az illetékes osztályvezetőkkel és munkatársakat kért, akik majd a forgatás alatt ellátják a szükséges felügyeletet. Ezzel a dolog részéről le volt zárva.

A forgatás előtt pár nappal újabb értesítés jött a Budapest-gyűjteménybe és a szociológiai osztályra /melynek vezetője többnapos szakmai konferencián volt/, hogy a március 5-i vasárnapi ügyelet után a filmgyár berendezői megkezdik a munkát. Mindössze ennyi. Hogy az érintett osztályok hogyan szervezik meg a kézikönyvtári állomány elpakolását, az ott maradt értékek felügyeletét, erre nézve semmilyen intézkedés nem történt. A filmgyári munkák előrehozott kezdetéről nem kapott értesítést az Olvasószolgálat, amelynek ilyen esetekben gondoskodni kell nemcsak az első, de a hátsó bejárat lezárásáról is. Semmiféle utasítást nem kapott a porta, amely pedig zárvatartási idő alatt felel a be- és kimenő forgalomért.

A filmezés végül is március 5-én 13-20 óráig, 6-án /közben az Olvasószolgálat "zavartalanul üzemelt"/, 1/2 6-tól 21 óráig tartott. Az olvasók, akikért a könyvtár létezik, akik kötelesek kabátot-táskát a ruhában hagyni, visszatetszéssel nézték, amint statiszták, színészek és műszakiak hada csörtetett megpakolva föl-le a lépcsőkön. Előzőleg az Üzemfenntartás dolgozóinak le kellett szerelni a Budapest-szociológiai olvasóterem asztali lámpáit. A forgatáshoz szükséges áramot a szociológiai osztály ablakán keresztül hozták be kábellel, emiatt nem lehetett lezárni azt a helyiséget, ahol

a milliós értékű számítógép és gyorsmásoló van. Március 7-én, amely rendes nyitvatartási nap volt, az Olvasószolgálat munkatársai a bejárati ajtó előtt feltornyozott olvasótermi asztalok miatt alig tudták időben kinyitni a kölcsönzőt. Ezeknek az asztaloknak a visszaszállítása és a lámpák visszaszerelése már nyitvatartási időben történt. Az igazsághoz tartozik, hogy a filmesek lelkiismeretesen eltakarítottak maguk után. A befejező munkálatokat március 8-án végezték el.

Külön kérdést jelent a vasárnap délutáni, hétfő hajnali és délutáni ügyeleti szolgálatot ellátó, a kézikönyvtárt ki- és viszszapakoló könyvtári dolgozók díjazása. A gyártásvezető az első megbeszéléskor műszakonként 1.500 forintot ajánlott a vállalkozóknak, zsebből, levonás nélkül. A forgatás alatt viszont közölte, hogy a filmgyár egyösszegben fizet a Gazdasági Főosztálynak, a könyvtár intézze el az ügyeltesek díjazását.

Az elmondottak alapján lehetetlen nem gondolni arra a tábornokra, aki a kényelmes főhadiszálláson osztogatja parancsait, de sohasem megy ki a lövészárokba, hogy saját szemével győződjék meg a front körülményeiről.

Mindezek után a következő kérdésekre szeretnék választ kapni, a pontos összegek illetve személyek megnevezésével: Mennyi pénzt kapott a könyvtár a filmgyártól a legutóbbi forgatásért? /Nem árt tudni, hogy amerikai fővállalkozók készítették a filmet, akik a filmgyárnak dollárban fizetnek./ Mennyi a könyvtár rezsije /áramfogyasztás, telefonhasználat, munkaidő, esetleges károk rendbehozatala/?

Ki, milyen tevékenységért mennyi egyéni díjazást kapott, kezdve az Igazgatóság törvény által előírt százalékától az ügyeltesek, villanyszerelők, stb. díjáig?

Mire fordítja a könyvtár a tisztán fennmaradó összeget?

Milyen rendszerességgel óhajtja az Intézetvezetőség az olvasókat, könyvtárosokat kizárva a helyiségeket újra bérbeadni?

E legutóbbi kérdés egyáltalán nem költői. A filmgyár emberei ugyanis 3 taxival már március 7-én ismét terepszemlére érkeztek.

Hiripi Lajosné

Válaszok

a "Mennyi a haszon és mennyi a kár?" cikk kérdéseire

1. A FSZEK 97/1989. sz. számlájával egyezően: bérleti díj: 50.000 Ft., ügyeleti díj: 12.000 Ft (+ÁFA).

2. A FSZEK épületfenntartási költsége 1988-ban (bérleti díj nélkül) 24.170.000 Ft volt. Az összes alapterület 31.182 m², tehát 1 m² éves fenntartási költsége átlagosan: 775 Ft volt. Így a felszámított bérleti díj a bérbeadott helyiség éves fenntartási költségeinek mintegy 65%-át fedezi.

3. Az Igazgatóság 1988. januárjától az ilyen típusú bevételekből, - saját elhatározásból - semmiféle díjazást nem igényel és így nem is kap. Az ügyeleti díjak szétosztását - a számla kiegyenlítését követően - a három illetékes osztályvezető végzi. (A felszámított díjat - 43% tb. járulék, illetve 20% jövedelemadó terheli). A gyártásvezető közlése alapján 3 TMK-s külön megállapodással - közvetlenül a filmgyártótól nettó 1400-1400 Ft-ot vett fel.

4. A könyvtár a tisztán fennmaradó összeg terhére szakmai és üzemeltetési kiadásait növeli.

5. A bérbeadás gyakoriságát az olvasói érdekek, illetve a könyvtár anyagi helyzetének viszonya és persze a kereslet fogja mindenkor szabályozni.

Ennyi volt a kérdésre a felelet. Úgy érzem azonban, hogy a kérdező néhány állítására is reagálnom kell. Bevallom, én voltam a "tábornok". A "tábornok", - aki a "pártatlan katonai megfigyelő" cikkéből következően felelőtlenül és tehetségtelenül végezte munkáját. Az őszinte és igaz, vagy

annak hangzó, "alulról jövő" bírálattal szemben a védekezés kellemetlen és mindenkor kis haszonnal kecsegtető feladat.

De azért csak megpróbálom...

Szerintem az illetékes osztályvezetőknek egy ilyen ügyelet megszervezését - külön bábáskodás nélkül - vezetői jogkörükkel élve kell rendezni. Ha mégis megoldhatatlan akadályok adódnának, akár hozzám, akár a főigazgatóhoz soron kívül fordulhatnak. E lehetőséggel azonban - talán az ilyen súlyú problémák hiányában - egyikük sem élt.

A könyvpakolás a filmgyárral február 17-én megkötött megállapodáson és tudtomon kívül, külön béralku alapján történt. (Más kérdés, hogy a filmesek az eredeti szerződésre hivatkozva itt elbliccelték a fizetést, míg a rámenősebb TMK-soknak kifizették a külön megállapodás szerinti járandóságot).

Csak még néhány apróság: a Budapest-gyűjtemény dolgozói be tudják zárni a közös olvasóterem hátsó bejáratát. Minden portás és éjjeliőr tudott a forgatásról. Az ügyelet többek között azért is van, hogy ne tűnjön el a számítógép vagy gyorsmásoló. A "lővészárookban" március 6-án, tehát "roham idején" két alkalommal jártam, a "harcosok" nem panaszkodtak.

Egyébként magunk közt szólva, mehetett volna jobban is a dolog. Számomra Híripiné egyetlen fontos mondata: "Könyvtárunk fenntartási költségei is egyre súlyosabbak, ezért minden lehetőséget meg kell ragadni, amely plusz jövedelmet jelent".

Deák Sándor

HÍREK

Párthírek

Március 23-án Sándor Ottóné és Kiss Jenő meghívására "kerekasztal" beszélgetésre került sor intézményünkben, amelyen részt vett Katona Béla a Budapesti Pártbizottság titkára, Alaksza Tamás a VIII. kerületi Pártbizottság titkára és Fügediné Csóri Ágnes politikai munkatárs, továbbá a VIII. kerületben lévő közgyűjtemények párttitkárai és MSZMP tag vezető munkatársai. /T. Lovas Márta, Kovács Tibor MNM; Szajáni Béláné, Matskási István TTM; Stubnya György, Ágoston Mihály OMIKK; Hárs Ferencné, Kurcz György TIT; Schiller Jánosné, Lendvai Ildikó Gondolat Kvk./könyvtárat.

A résztvevők az értelmiség helyzetéről mondták el véleményüket és a pártmunka továbbfejlesztésének lehetőségeit latolgatták, pl. a horizontális szerveződés esélyeit. Megállapodás született arról, hogy a jelenlévők által szervezett kör megvitatja a Budapesti Pártbizottság választási programját, továbbá a METESZ közművelődési programtervezetét.

* * *

Március 28-án svéd könyvtár szakos főiskolai hallgatók egy csoportja látogatott a könyvtárba. Tájékoztatót hallgattak meg a könyvtárhálózat munkájáról, majd megnézték a központi könyvtárat és a XI. kerületi főkönyvtárat.

SZAKSZERVEZETEK

KKDSz

Április 8-án megalakult a Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete, a KKDSZ. Az új önálló szakszervezet a közgyűjteményekben és a közművelődési intézményekben dolgozó szakalkalmazottak, gazdasági, adminisztratív és fizikai munkavállalók, nyugdíjasok, jogfenntartók önkéntesen létrehozott önálló érdekképviseleti és érdekvédelmi országos szervezete.

Az alakuló kongresszuson a küldöttek megvitatták az új szakszervezet alapszabályzatának és programjának tervezetét. Megválasztották a szakszervezet országos titkárát, az elnökséget, (tagozatonként két elnököt, egy budapestit és egy vidékit) valamint a gazdasági munkacsoportot. A kongresszus küldöttei a KKDSZ országos titkárának Vadász Jánost, a XXI. kerületi Művelődési Központ igazgatóját választották meg. A könyvtáros tagozat budapesti elnöke Redl Károly, az Országgyűlési Könyvtár SzB titkára lett.

A kongresszuson alapszervezetünkben Benyovszky Katalin, Nitsch Lászlóné, Szecsei Lászlóné és Tverdota Miklósné mint küldöttek, Kiss Jenő főigazgató mint vendég voltak jelen.

Tverdota Miklósné
SzB titkár

Irányelvek a rendkívüli béremelés elosztására

Tájékoztatásul közöljük, hogy a Közal-
kalmazottak Szakszervezete és a TDDSZ az
alábbi irányelveket fogadta el:

1. A nyelvpótlék emelésére félretett
összegeken kívül az egységek között bérará-
nyosan kell a pénzt szétosztani.

2. Minden dolgozó kapja meg a rendkí-
vüli béremelésből a ráeső rész 50%-át, a
többi a végzett munkának megfelelően osz-
szik szét, ill. az elosztás során biztosí-
tani kell, hogy a felsőfokú képzettségűek
kiemelten részesüljenek az emelésből.

3. Amennyiben indokoltnak látják, óra-
számot növelhetnek /max. az óraszám 10%-át/.

4. A tartósan távollevők bérét is emel-
ni kell, de az ő fizetésemelésük és a he-
lyettük felvett szerződéses dolgozók béré-
nek emelése egyazon pénzüsszegekből történik.
Ha a távollevő nincs egyik egység létszámá-
ban sem bekalkulálva /így nincs helyette
szerződéses munkatárs/, akkor az illető fi-
zetését "fedezet nélkül" központilag fel
kell emelni.

5. A 40 órás munkahétre való áttérés-
hez nem fogunk további bért kapni, és a
szolgáltatás sem csökkenhet. Most kell el-
dönteni a vezetőknek, hogy tartalékolnak-e
erre a célra bért.

Vita a TDDSZ állásfoglalásairól

Papp István /a Közal-
kalmazottak Szak-
szervezetének tagja/ cikkére a következők-
ben kívánunk rövid választ adni:

A TDDSZ Szabó Ervin csoportja saját ed-
digi tevékenységét folyamatosan és igen ön-
kritikusan értékeli. Nem váltottuk meg a vi-
lágot és eddig még az érdekvédelem terén sem
alkottunk maradandót. Filológiai vitákra vi-
szont nem érezzük kellőképpen felkészültnek
magunkat. Csupán az első lépéseket tettük meg
egy szabad, demokratikus munkahelyi légkör
kialakítására. Igyekezetünk jogosságát je-
len politikai életünk szinte minden megnyil-
vánulása igazolja. Ezért különösen megtiszte-
lő számunkra, hogy munkaadónk ilyen megkülön-
bötetett figyelemre méltatja szerény szárny-
próbálgatásainkat. Hozzászólása mind terjedel-
mében, mind indulatában munkánk egyfajta visz-
szaigazolását adja, ami biztatás is egyben a
jövőre nézve: csak így tovább! Amúgy talán
nem is volna helyes, ha a munkaadó és a munka-
vállalók érdekképviseleti szervei között min-
den kérdésben teljes nézetazonosság uralkodna.
Ez esetben ugyanis az egyik fél létezése merő-
ben felesleges.

A továbbiakban - az esetleges elvi félre-
értések elkerülése céljából - rendszeresen el-
juttatjuk a Közal-
kalmazottak Szakszervezeté-

nek tagjaihoz is a TDDSZ Központi tájékoztató-
it, melyek pontosan tükrözik nemcsak a Szabó
Ervin csoport, hanem a szakszervezet részle-
tes célkitűzéseit és elért eredményeit egyá-
ránt.

dr. Révy Eszter
TDDSZ bizalmi

* * *

Köszönöm, hogy Révy Eszter, a TDDSZ bi-
zalmija válaszolt a Könyvtári Híradó 1989. 3.
számában olvasható hozzászólásomra.

Először is egy félreértést szeretnék
tisztázni: nem mint a munkáltató képviselője
szóltam az ügyhöz hozzá, hanem mint szakszer-
vezeti tag, s ilyen minőségemben magánvélemé-
nyemet fejtettem ki. Egyébként érdekes, bár
nem filológiai kérdés, hogy hol kezdődik és
hol végződik egy szervezet hierarchiájának
különböző lépcsőfokain állókban a munkavál-
lalói és a munkáltatói szerep.

Révy Eszter soraiból azonban éppen azok-
ra a kérdésekre nem kaptam választ, amely-
ket könyvtárunk közérzete érdekében hasznos
volna tisztázni. Általánosságokkal nem lehet
problémákat megoldani.

Papp István

Üdülési hírek

SZOT BEUTALÓK

Június 21-július 4-ig	2 felnőtt+2 gyerek	Szeged	5600.-Ft
Július 19-aug. 1-ig	2 felnőtt+ 1 gyerek	Sopron	4620.-Ft
Augusztus 16-29-ig	2 felnőtt+1 gyerek	Bükfürdő	4620.-Ft
Július 26-aug. 8-ig	1 felnőtt részére	Hévíz	1260.-Ft
Szeptember 7-20-ig	1 felnőtt részére	Galyatető	1820.-Ft
Szeptember 22-okt. 5-ig	házaspár részére	Siófok	2520.-Ft
Október 4-17-ig	1 felnőtt részére	Hévíz	1260.-Ft
Október 5-18-ig	házaspár részére	Hévíz	3640.-Ft
Október 25-nov. 7-ig	házaspár részére	Sopron	3640.-Ft
November 22-dec. 5-ig	házaspár részére	Sopron	3640.-Ft
December 20-január 2-ig	1 felnőtt részére	Eger	1820.-Ft

Fenti jegyeken kívül kapunk még 3 db nyári gyerekbeutalót 7-13 éves gyerekek részére, a beérkezett igények alapján.

* * *

Könyvtárunk június 10-től augusztus 31-ig V e l e n c é n, Enyed u. 11. szám alatt Ferenczi Lajostól bérel 3 db 3 ágyas szobát, konyha, fürdő, kert stb. használatával. Hat turnust indítunk: június 10-23-ig, június 24-július 7-ig, július 8-21-ig, július 22-aug. 4-ig, augusztus 5-aug. 18-ig, augusztus 19-31-ig.

A turnusok 14 naposak, az utolsó turnus 13 napos. Esetenként 7 naposra tudjuk bontani a turnusokat. A szobák ára naponta 120.-Ft.

A jelentkezéseket kérjük m á j u s 1 5-ig beküldeni a titkárságra Máthé Imréné nevére. Külön kérjük a SZOT beutalókra és külön a velencei szobára.

* * *

SZOT Szociálturisztikai Iroda által szervezett külföldi utakra lehet jelentkezni: Bulgária, NDK, Jugoszlávia, Portugália, Ciprus, Szovjetunió. A jelentkezéseket a beérkezés sorrendjében veszi figyelembe a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottsága. Tájékoztatást az időpontokról és az utak áráról Máthénétől lehet kérni a 185-815-ös telefonon. Szakszervezeti könyv a szociálturisztikai utakhoz nem kell!

Személyi hírek

K i t ü n t e t é s

Hazánk felszabadulásának 44. évfordulóján Sándor Ottónénak társadalmi munkájáért az Elnöki Tanács a MUNKA ÉRDEMREND BRONZ FOKOZATA kitüntetést adományozta.

A XI/6-os kerületi könyvtár fenállásának 70. évfordulója alkalmából a XI. kerületi Tanácstól elnyerte a "BUDAPESTÉRT" ZÁSZLÓT, a könyvtár vezetője Vitéz Miklósné a "BUDAPESTÉRT" kitüntetést.

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KIVÁLÓ DOLGOZÓJA kitüntetést kapták: Ács Tivadar /ÜFO/, Csoma Mihályné /XV. kerületi főkönyvtár/, Kádár Lászlóné /számviteli osztály/, Muhr Lászlóné /XX. kerületi főkönyvtár/, Nagy Józsefné /XV. kerületi főkönyvtár/, Sándorfi Mária /II. kerületi főkönyvtár/, Vándor Katalin /III. kerületi főkönyvtár/, Vidák Jenő /ÜFO/.

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR IFJÚ KIVÁLÓ DOLGOZÓI: Békési Ilona /szerzeményezési és feldolgozó osztály/ és Mezeiné Nagy Marianna /XIX. kerületi főkönyvtár/.

FŐIGAZGATÓI DÍCSÉRET kitüntetésben részesültek: Gál Katalin /szociológiai dokumentációs osztály/, Németh Csaba /XIII. kerületi főkönyvtár/, Nyúzó Eszter /X. kerületi főkönyvtár/, Pogány Ferencné /költészet/, Sorecz Imréné /XVI. kerületi főkönyvtár/, Szabó Katalin /XI/6. kerületi könyvtár/.

Alkotó Ifjúság pályázat EMLÉKLAPOT és 3000 forint jutalmat kapott Kühl Zsuzsanna: Annotált ajánló jegyzék egészségügyi okokból házhoz kötött olvasók részére 1985-1987-ig c. munkájáért.

J u t a l o m

A szakszervezetben végzett társadalmi munkáért jutalomban részesült: Dr. Kiss Jánosné /hálózati és felügyeleti osztály/, Máthé Imréné /Titkárság/, Óhegyi Pálné /VIII. ker. főkönyvtár/ és Szecsei Lászlóné /XVI. kerületi főkönyvtár/.

A Könyvtári Híradóban publikált színvonalas cikkek írásáért pénzjutalomban részesültek: Csománé Kőszegi Anna /XI/6. kerületi könyvtár/, Klinda Mária /ritkaságok és kéziratok gyűjteménye/, Sándorfi Mária /II. kerületi főkönyvtár/, Szabó Józsefné /XIII. kerületi főkönyvtár/ és Szász Ilona /X. kerületi főkönyvtár/.

Köszöntjük azon TÖRZSGÁRDATAGJAINKAT, akik 1989-ben töltik be az 55, 45, 40, 35, 30, 25, 20, 15, 10 éves szolgálatukat a könyvtárban.

55 éves törzsgárdatag Koziel Ferenc /nyomda/.

45 éves törzsgárdatag Galuska Gyula /mozgókönyvtár/ és Pender Ferenc /III. kerületi főkönyvtár/.

40 éves törzsgárdatagok: Kepes Ágnes /XII. kerületi főkönyvtár/, Mészáros Sándor /XIX. kerületi főkönyvtár/, Patkai Ferenc /bibliográfiai osztály/.

35 éves törzsgárdatagok: Óhegyi Pálné /VIII. kerületi főkönyvtár/, Patáki Ferencné /V. kerületi főkönyvtár/, Szalai Ágnes /zenei gyűjtemény/, Szatmáry Imréné /VIII. kerületi főkönyvtár/.

30 éves törzsgárdatagok: Bartha Lajosné /II. kerületi főkönyvtár/, Gál Györgyné /kapcsolatszervezési és propagandaosztály/, Győri Lajosné / bibliográfiai osztály/, Harmat Ferencné /II. kerületi főkönyvtár/, Tóth Sándorné /VII. kerületi főkönyvtár/, Tverdota Miklósné dr. /X. kerületi főkönyvtár/, Weisz Sándorné /II. kerületi főkönyvtár/.

25 éves törzsgárdatagok: Atkári Gyözőné /XX. kerületi főkönyvtár/, Bóna Márta /szociológiai dokumentációs osztály/, Ferencziné Seres Mária /XIX. kerületi főkönyvtár/, Dr. Friedrich Lajosné /XI. kerületi főkönyvtár/, Gehér Józsefné /XI/6. kerületi könyvtár/, Haraszti János /raktári osztály/, Kötél Gyuláné /XI. kerületi főkönyvtár/, Mayerné Baán Magdolna /XX/35. kerületi könyvtár/, Nitsch Lászlóné /VII. kerületi főkönyvtár/, Samu Gizella /XII. kerületi főkönyvtár/, Varró Istvánné /III. kerületi főkönyvtár/.

20 éves törzsgárdatagok arany jelvényt /12 fő/,

15 éves törzsgárdatagok ezüst jelvényt /17 fő/,

10 éves törzsgárdatagok bronz jelvényt /16 fő/ kaptak.

1989. április 1-én megalakult a Központi Könyvtárban a Nyilvános Szolgálati Főosztály, amely a korábbi olvasószolgálati, raktári és bibliográfiai osztályt öleli fel. Az új főosztály vezetője Dr. Katsányi Sándor.

Ú j m u n k a t á r s

Arató Antal osztályvezető /központi ellátó szolgálat/, Pászti Ágnes könyvtáros /XIV. kerületi főkönyvtár/.

K i l é p e t t

Tollasné Varga Annamária könyvtáros /VII. kerületi főkönyvtár/.

S z ü l e t é s

Hont Péteréknek /VII. kerületi könyvtár/ Péter nevű kisfiuk született.
A szülőknek és a kisbabának jó egészséget kívánunk!

BÉREMEELÉS...

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 1989. április 1-től 46,9%-os bérefejlesztésre kapott lehetőséget. Az összegből félretettünk a felsőszintű vezetők béreinek emelésére, a nyelvpótléokra és a végzősök béreinek emelésére, ezen kívül tartalékoltunk 5.000 forintot kritikus esetekre. A szakszervezetekkel egyetértésben a fennmaradó 46%-ot bérarányosan osztottuk szét az egységek között. A dolgozók béreinek megállapítása a szakszervezeti hírek között felsorolt szempontok szerint most folyik.